

Manderådet

Udvalg for Familieret

21. september 2023

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K
Att. Mille Jaszczak Kofoed
Sendt pr. mail: sum@sum.dk, mjk@sum.dk og JKOL@sum.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om assisteret reproduktion (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg udtaget uden medicinsk indikation)

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har den 24. august 2023 sendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om assisteret reproduktion (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg udtaget uden medicinsk indikation).

Manderådets Udvalg for Familieret takker ministeriet for muligheden for at afgive høringssvar.

Manderådets Udvalg for Familieret bemærker indledningsvist, at det forhold, at det bliver mindre og mindre attraktivt for kvinder og par at sætte børn i verden i kvindens fra naturens hånd mest fertile alder ikke generelt set forekommer at være udtryk for en harmonisk samfundsmæssig udvikling.

Manderådets Udvalg for Familieret opfordrer derfor Folketinget og regeringen til på længere sigt at skabe sådanne strukturelle forandringer på uddannelses- og arbejdsmarkedet, at det igen bliver attraktivt for kvinder at blive mødre i deres fertile alder frem for, at de enten af lyst eller nød udskyder en eventuel graviditet til så sent et tidspunkt i livet, at kunstig befrugtning er eneste mulighed for at blive mor.

I forhold til det anførte på side 3, er Manderådets Udvalg for Familieret ikke entydigt enig i ministeriets udlægning af, at kvinder med lovændringen får mulighed for at beslutte, hvornår de ønsker at forsøge at få børn. Kvinder har også efter de nuværende regler mulighed for selv at beslutte, hvornår de ønsker at forsøge at få børn.

Kvinderne får derimod med lovforslaget mulighed for at anvende deres nedfrosne æg i længere tid end i dag, dvs. bedre adgang til såkaldt "social freezing" og dermed øget mulighed for at blive kunstigt befrugtet senere i livet.

I den forbindelse savner Manderådets Udvalg for Familieret, at de etiske og moralske dilemmaer, som i sin tid må antages at have begrundet den tidligere regel bliver udfoldet i lovforslaget, ligesom Manderådets Udvalg for Familieret gerne så, at lovforslaget belyste, hvorfor den hidtidige begrænsning ikke længere kan anses for relevant.

Manderådets Udvalg for Familieret savner endelig, at der redegøres nærmere for, hvilke betænkeligheder der kan være forbundet med udvidelsen af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg udtaget uden lægefaglig begrundelse, herunder hvilke konsekvenser en udvidelse kan forventes at få for et eventuelt kommende barn eller for en eventuel nuværende eller fremtidig mandlig partner.

Det er således på det foreliggende grundlag vanskeligt for Manderådets Udvalg for Familieret at vurdere, hvorvidt vi ubetinget kan støtte op om lovforslaget.

Med venlig hilsen

Thomas Bjerring Qvist

Indenrigs- og sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12,
Dk-1216 København K
Fremsendt til: Sum@sum.dk og Mjk@sum.dk

Dato: 21. september
2023

Sagsnr.: 2312035

Dok.nr.: 2839439

Sagsbeh.: ABP.DKETIK

Høring over lovforslag om ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg, som udtages uden medicinsk indikation

Det Ethiske Råd takker for ovennævnte i høring.

Det Ethiske Råd har tidligere bidraget med etiske overvejelser til temaet om opbevaring af befrugtede æg og ubefrugtede ægceller, idet rådet i forbindelse med borgerforslag FT-04716 blev opfordret af Sundheds- og Ældreministeren til at drøfte etiske problemstillinger knyttet til opbevaringsperioden for nedfrosne befrugtede æg og ubefrugtede ægceller.

[B 8 - 2020-21 - Bilag 1: Udtalelse fra Det Ethiske Råd om opbevaring af befrugtede æg og ubefrugtede ægceller \(ft.dk\)](#)

Nærværende Høringsmaterialet vedrører Forslag til ændring af lov om assisteret reproduktion (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg udtaget uden medicinsk indikation).

Baggrund: Efter gældende regler skal nedfrosne æg, som er udtaget uden medicinsk indikation, destrueres efter 5 år, medmindre en læge vurderer at forlænge opbevaringsperioden ud over 5 år.

Det gælder både for æg, som opbevares i offentligt og privat regi.

Med lovforslaget foreslås, at kvinder, som får udtaget æg uden medicinsk indikation, får mulighed for at få opbevaret deres æg, så længe de i henhold til loven kan tilbydes fertilitetsbehandling. Hermed får kvinder ret til at anvende æg udtaget uden medicinske indikation frem til det tidspunkt, hvor kvinden fylder 46 år og ikke længere kan tilbyde fertilitetsbehandling efter loven.

På baggrund af Det Ethiske Råds drøftelser har et flertal af rådets medlemmer fundet anledning til at anbefale, at opbevaringstiden for ubefrugtede ægceller såvel som befrugtede æg bør udvides til den til enhver tid gældende lovmæssige aldersgrænse for at modtage reproduktiv assistance, hvilket er i tråd med nærværende forslag.

Til grund for denne anbefaling er især lagt vægt på følgende 3 hensyn.

Autonomi: Det bør i udgangspunktet være op til personen selv at bestemme, hvor lang tid denne ønsker at opbevare sine befrugtede æg eller ubefrugtede ægceller.

Ligestilling: Mænd og kvinder bør i udgangspunktet stilles lige, hvad angår råderetten over deres kønsceller, og da der ikke er nogen øvre grænse for, hvor lang tid sædceller kan nedfryses, taler det for at udvide opbevaringstiden for befrugtede æg eller ubefrugtede ægceller.

Forventede positive konsekvenser: Efter rådets opfattelse peger den eksisterende viden endnu på, at der ikke er væsentlige risici forbundet med at opbevare befrugtede æg eller ubefrugtede ægceller i længere tid. En udvidet opbevaringstid vil ikke blot spare nogle for det ubehag, som kan være forbundet med hormonstimulation og ægudtagning, men må tillige forventes at føre til fødslen af børn, som ellers ikke ville være blevet til.

Et opmærksomhedspunkt har omhandlet hvorvidt 'social nedfrysning' i nogen grad vil påvirke kvinders stilling på arbejdsmarkedet og udviklingen af tilbud, som gør det let at være børnefamilie samt den generelle indstilling til det at få børn.

Et mindretal finder at ligestilling og autonomi har stor værdi, men har samtidigt ønsket at tage højde for et forsigtighedsprincip i forbindelse med indgreb, som potentielt kan påvirke menneskets arveanlæg. De anbefaler således, at befrugtede og ubefrugtede æg bør kunne opbevares i 10 år, med mulighed for forlængelse i tilfælde af alvorlig sygdom, så længe aldersgrænsen på 46 år ikke overskrides.

Alle rådsmedlemmer finder videre, at en udvidelse af opbevaringstiden for befrugtede æg og ubefrugtede ægceller ikke står alene, men ledsages af initiativer, som dels sikrer, at alle borgere i den reproduktive alder er fuldt oplyste om fertilitetens afhængighed af alder og livsstil, og dels at infertilitet så vidt muligt forebygges. Endelig at en udvidelse af opbevaringstiden bør følges op af undersøgelser, som kan bekræfte, at der rent faktisk ikke er betydelige senfølger forbundet med en sådan udvidelse.

Med venlig hilsen

På vegne af Det Ethiske Råd

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'L. Vestergaard Pedersen', with a long horizontal flourish extending to the right.

Formand, Leif Vestergaard Pedersen

Til høringsparterne, jf. vedlagte liste

Høring over udkast til forslag til ændring af lov om assisteret reproduktion (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg udtaget uden medicinsk indikation)

Vedlagt fremsendes udkast til forslag til lov om ændring af lov om assisteret reproduktion (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg udtaget uden medicinsk indikation).

Lovforslagets indhold

Efter gældende regler i lov om assisteret reproduktion, så skal nedfrosne æg, som er udtaget uden medicinsk indikation, destrueres efter 5 år, medmindre en læge vurderer at forlænge opbevaringsperioden ud over 5 år. Det gælder både for æg, som opbevares i offentligt og privat regi.

Med lovforslaget foreslås det, at kvinder, som får udtaget æg uden medicinsk indikation, får mulighed for at få opbevaret deres æg, så længe de i henhold til loven kan tilbydes fertilitetsbehandling. Hermed får kvinder ret til at anvende æg udtaget uden medicinske indikation frem til det tidspunkt, hvor kvinden fylder 46 år og ikke længere kan tilbyde fertilitetsbehandling efter loven.

Baggrunden for lovforslaget er Aftale om ophævelse af den 5-årige tidsbegrænsning af æg udtaget uden medicinsk indikation. Aftalen blev indgået af regeringen og samtlige partier i folketinget den 31. maj 2023.

Aftaleteksten kan findes på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside [her](#).

Proces

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal bede om at modtage eventuelle bemærkninger til udkastet senest **den 21. september 2023**.

Bemærkninger bedes sendt til sum@sum.dk og mjk@sum.dk.

Med venlig hilsen

Mille Jaszczak Kofoed

Til: Sundheds og Ældreministeriet (sum@sum.dk)
Cc: Mille Jaszczak Kofoed (MJK@SUM.DK), Julie Kolding Olsen (JKOL@sum.dk)
Fra: Dansk Arbejdsgiverforening (DA@da.dk)
Titel: SV: Høring over lovforslag om ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg, som udtages uden medicinsk indikation
Sendt: 24-08-2023 14:53

Til Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Ovennævnte falder uden for DA's virkefelt, og vi ønsker ikke at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Hjørdis de Stricker
Chefsekretær

Fra: Mille Jaszczak Kofoed <MJK@SUM.DK>

Sendt: 24. august 2023 14:47

Til: Danske Regioner <regioner@regioner.dk>; Kommunernes Landsforening <KL@KL.DK>; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; formand@paediatri.dk; dasys@dasys.dk; dsr@dsr.dk; dbio@dbio.dk; fh@fho.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; klfformand@gmail.com; Lægeforeningen <dadl@dadl.dk>; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; yl@dadl.dk; info@danskepatienter.dk; info@lfub.dk; familieretsudvalg@manderaadet.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; formand@pcoforeningen.dk; info@sundheddanmark.nu; jurfak@jur.ku.dk; Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>; kbpt@regionsjaelland.dk; info@patientsikkerhed.dk; info@humanrights.dk; kk@kirkenskorshaer.dk; KVINFO <kvinfo@kvinfo.dk>; lfbf@lfbf.dk; lgbt@lgbt.dk; ungdom@lgbt.dk; DKetik Institutionspostkasse <DKetik@DKetik.dk>; pebl@patienterstatningen.dk; Datatilsynet <dt@datatilsynet.dk>; FM Digitaliseringsstyrelsen <digst@digst.dk>; pebl@patienterstatningen.dk; info@digitalsikkerhed.dk

Cc: Julie Kolding Olsen <JKOL@sum.dk>

Emne: Høring over lovforslag om ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg, som udtages uden medicinsk indikation

Til høringsparterne på vedlagte høringsliste

Se venligst vedhæftede høringsbrev og udkast til lov om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg, der udtages uden medicinsk indikation).

Eventuelle bemærkninger bedes sendt til sum@sum.dk med kopi til mjk@sum.dk og JKOL@sum.dk senest den **21. september 2023**.

Med venlig hilsen

Mille Jaszczak Kofoed

Fuldmægtig, Epidemihåndtering og kvalitet i sundhedsvæsenet

M 2176 9338
@ mjk@sum.dk

**INDENRIGS- OG
SUNDHEDSMINISTERIET**

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Tlf. 7226 9000

www.sum.dk

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

30. august 2023
Dokumentnummer: 23PEBL-93301

Patienterstatningen har 24. august 2023 modtaget høringsbrev vedrørende lovforslag om ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg, som udtages uden medicinsk indikation.

Vi har ikke bemærkninger til det fremsendte udkast.

Med venlig hilsen

Peter Jakobsen
chefkonsulent

Hørings svar angående forslag til lovændring angående opbevaringsperiode for menneskelige æg udtaget uden medicinsk indikation

Kristelig Lægeforening repræsenterer læger og tandlæger med en kristen overbevisning og med kristen medicinsk etik for øje.

Som forening finder vi forslaget til ændring af lov vedrørende opbevaringsperiode for menneskelige æg udtaget uden medicinsk indikation for relevant set i lyset af den samtid, vi lever i. Kvinder i dag kan af flere ikke-medicinske årsager have behov for udtagning og opbevaring af menneskelige æg for så senere at opstarte fertilitetsbehandling. Med det kendskab, vi har i dag mht. tab af ægreserve korreleret med stigende alder og samtidens krav og tilbud til kvinder i den fertile alder, som ikke stemmer overens med familiestiftelse, er det ganske naturligt, at 5-års begrænsningen for opbevaring af æg annulleres.

Vi mener ikke, at denne lovændring er på kant med kristen medicinsk etik, idet at lovændringen alene vedrører sig ikke-befrugtede æg.

Som en naturlig konsekvens af ovenstående finder vi det ganske rimeligt, at kvinder får mulighed for, at opbevaringsperioden af menneskelige æg udtaget uden medicinsk indikation forlænges mere end 5 år indtil kvindens alder er 46 år jf. forslag til lovændring.

På vegne af Kristelig Lægeforening

Formand Ida Guldborg

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Den 11. september 2023

Dansk Erhvervs høringssvar til udkast til lov om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg, der udtages uden medicinsk indikation)

Dansk Erhverv har modtaget høring over udkast til lov om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg, der udtages uden medicinsk indikation) den 24. august 2023.

Dansk Erhverv arbejder generelt for et effektivt sundhedsvæsen, som borgerne har høj tillid til, og hvor de får behandling af højeste kvalitet uanset om det sker i offentlig eller privat regi. Dansk Erhverv repræsenterer i denne sammenhæng producenter af lægemidler til fertilitetsbehandling, samt private fertilitetsklinikker og sædbanker.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv støtter op om lovforslaget, som foreslår, at kvinder, som får udtaget æg uden medicinsk indikation, får mulighed for at få opbevaret deres æg, så længe de i henhold til loven kan tilbydes fertilitetsbehandling. Således, at kvinder får ret til at anvende æg udtaget uden medicinske indikation frem til det tidspunkt, hvor kvinden fylder 46 år og ikke længere kan tilbyde fertilitetsbehandling efter loven.

Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed for uddybning af ovenstående høringssvar.

Med venlig hilsen

Sarah Lindegaard
Chefkonsulent
Sundhed & Life Science

14. september 2023

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Att. Mille Jaszczak Kofoed

KVINFOs bemærkninger til forslag til ændring af lov om assisteret reproduktion (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg udtaget uden medicinsk indikation). (j.nr.2023- 2308034).

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har den 24. august 2023 anmodet om KVINFOs eventuelle bemærkninger til lovforslag om ændring af lov om assisteret reproduktion (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg udtaget uden medicinsk indikation).

Lovforslaget indebærer at fjerne den nuværende grænse på fem år for opbevaring af æg udtaget uden medicinsk indikation. Ved ophævelsen af grænsen vil det i stedet gælde, at menneskelige æg udtaget uden medicinsk indikation kan opbevares indtil personen, som har fået udtaget æg, fylder 46 år. Denne grænse er sat, da kvinder i Danmark ikke kan modtage fertilitetsbehandling efter de har fyldt 46 år.

KVINFO finder det positivt, at regeringen ønsker at fremme ligestilling på området om assisteret reproduktion ved at fjerne grænsen på fem år for opbevaring af æg udtaget uden medicinsk indikation.

KVINFO finder det ligestillingsmæssigt væsentlig, at der er mulighed for at opbevare æg i længere tid end fem år, da der ikke er restriktioner på opbevaring af sæd i samme omfang. Sæddeponering er muligt lige så længe, det ønskes. Lovforslaget giver dermed i højere grad lige muligheder for familieplanlægning samt kropslig autonomi mellem personer, der henholdsvis vil have sæd frosset ned og udtaget æg uden medicinsk indikation, som også fremhæves af ministeriet i afsnittet om ligestillingsmæssige konsekvenser.

KVINFO finder det desuden positivt, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet har foretaget en ligestillingsvurdering af lovforslaget og beskrevet de ligestillingsmæssige konsekvenser i lovforslaget. Det er i overensstemmelse med KVINFOs anbefalinger til Indenrigs- og Sundhedsministeriet i vores analyse af ministeriernes ligestillingsvurdering af lovforslag, som kan læses [her](#).

Venlig hilsen

Alexander Andersson
Politisk seniorkonsulent

KVINFO
CHRISTIANS BRYGGE 3
1219 KØBENHAVN K
TEL +45 33 13 50 88
kvinfo@kvinfo.dk
www.kvinfo.dk

CVR.NR.: 12919247
EAN NR.: 5798009814371